

Ред. Сад
Београдска ул.

Поштарина плаћена у готовом.

НОВИ РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСНОХ У КРАЛЪОВИНИ СХС

Виходає раз у тижню.
Цена на чети рок 100 динари.
На 7, рока 50 динари.
За Америку 4 динари на рок.
Русовици и други писма треба
василац на адресу:
„РУСКИ НОВИНИ“ НОВИ САД
Београдска улица број 2.
Претварагу на РУСКЕ-НАРОДНЕ
ПРОСВИТНЕ ДРУЖСТВО, РУСКИ
КРЕСТУР (Бачка).

Рок VI. | Нови Сад, пяток 22. Фебруара 1929. | Ч. 7 (215)

Нашо худобни.

Не шцки пальци еднаки
ані не шцки людзе еднаки.
И тотя нееднакост медаи
людзми найбаржей ше оба-
чус у социалним медзисоб-
ним положению, у мастко-
вих обставинах. Од почат-
ку було богатших и худоб-
нейших па так будзе и до
копца швета. Шцки препо-
родителс и добродітеле рода
чловеческого ишли за тим,
да ровлику медаи еднама и
другима аменьшало лебо цал-
ком одстраня. Ніхто лише
не розязал тот чезки во-
прос одношення богатих гу
худобнима як Божествени
Спаситель. Вон не вировнал
едних зос другима, бо гварел
же худобних вшебудзецама
медаи собу, але обидвох зья-
нал зос алатну капчу, поло-
жел мост прейг долици, котра
их даслела и так цесно при-
блжіел едних гу другим. Тот
мост и тотя капча то дію
милосердия: Блажени миро-
стива яко ти помиловани
будут. — И цо вецей ху-
доби то муши буц ширши
тот мост, длугша капча и
обилнейше милосердие.

Тотя длугока и тварда
жива шцким припада чез-
ко, але найбаржей ю осе-
тели нашо худобни людзе.
Без заробку и поживленя,
без огриви и облечива зос
страхом патрели, як доче-
каю и препровадза ютрейши
день, кеди оцеплее. А діи
вше чезши а цеплоти нет.
Зос того чезкого положен-
ня може их виратовац лем

помоц добрих подзох — але
помоци нет. Не прето, же
би у наших маствейших
жительох не було милосер-
дия лебо, же би при нїх
вигнели любов гу ближньому.
Не! Але прето, же то-
га любов гу ближньому
не организоваиа.
Ми немаме ніедного друж-
тва, котре би ше старало
о наших худобних, немолд-
нах, и широтох. А таки
друштва найбаржей нам по-
требни. Наш народ люби
дац и помогнуц. Ето веш-
ці, кед ше отлачи, кельо ше
назбера на койяки цолі и
винеше зос наших валалох,
а нікого нет, хто би превжал
да збера и на нашу домашню
худобу. Кельо би ше биди
и цеволі могло ублагац, кельо
слизох посцерац. Нашо
богатши церковни опшества
могли би мирней души офи-
ровац векши суми на таки
цолі, а валалски поглавар-
ства мушели би у своїх ра-
чулох стазмю тримац не-
ни своти на помоц своїх
худобних. Една моя прак-
тична порада: най каждая
валалска хижка лем тельо
утроши за помоц своїм ху-
добним жительом, кельо
утроши за отримонас бу-
якох и будзе досц.

Того рочка жима пай нас
поучи, да озбыльно розду-
маме о тия важним вопросу,
же би нас друга жима, або
ишше даяке посцесце не за-
лапело несприправних.

У нашим отечеству

На поштох по наре-
дзению министеріи не при-
маю ше вецей пакети, бо
ше их назберало на жело-
зницох вельо, та пре шїи
ше не може преласц и при-
дац тим, котрим ше поси-
даю.
Жедли ю паткане.
У Загребу под кровом ед-

ней хижки бивала цитанса.
Похорела ше и умарла. Кед
ше людзе и родзина зипши
видзели мнотство патканьох
коло ей. Главу уж цалком
жедли.
Закон проти шле-
кулантом: Пре чезкою
у довожованю поживленя,
дасдня таргоници почали

дзвѣгац цепи поживленю и
огриву. Министерия прето
видала паредзене шцким
поліційским властком, же
би таких бездушних тар-
говицох такой придали до
суду.

Велька опасност од
води. У южней Сербіи на-
гло полуцую жима. Швїг,
котри на местох вельки до
5 метерох толи ше а рики
вилыли. Кед ше и при нас
почне швїг нагло топиц те-
ди треба очековац, же ше
рики вилею и ми годни зме
мац тану исту воду як цо
було 1926 року.

Подводна ладя вибу-
допава тих дньох у Фран-
цуским варошу Нанту и
спущена до моря. То на-
ша уж штварта подводна
ладя, котра ше очекує тих
дньох у нашим морю.

Згорели дзеци. У бе-
градскей фамелиі Д. Или-
ча догодзело ше вельке не-
щесце. Овец бул на робо-
ти а мац пошла на шяц
купцїц потребне за варене.
У той велькей жими наме-
сцела дасцинску посцель гу
железним пещу да им бу-
де теплейше. У посцелі
було 4 дзеци. Сланича ше
влацела и дзеци згорели.

Кед ше мац врацела ледво
могла з помоцу сушедох
загашити огель, котри ше
уж почал ширит по хижки.
Дзеци буля уж мертви.

Купане у Сави. Тих
дньох повипи у Загребу о-
бьясели, же ше на Сретенис
будзе купац на Сави еден
студент на мена Х. Зече-
вич. Прето ше при Сави
назберало вельке множес-
тво народа. И найсце риб-
аре пребяли ляд и Зечевич
ше зоблєк звичайно у ка-
бини та вошол до води а
вещ на ляду правел койя-
ки руханки. Його купање и
гимнастика тирвали 15 ми-
нути. Зечевич родом з Бо-
сли и уж вецей роки так
практицира.

Вовки у Бачкей. Ме-
дзи Суботину и Тополу по-
завели ше чупори гладних
вовкох. Власци видали па-
роду на анане, да не вихо-
дзи поза варош без оружия.

Спашел го гайзибак.
Чувар желєзници при За-
чару надпатрал желєзну
драгу а зос лєса вишол
пред нього вовк (фаркаш).
Баш у моменту, кед вовк
сцел нападнуц на чловека
надишол воз, котри прета-
жел вовка.

У чиїх руках наша будучност?

Ужгородска Свобода дозана
под тим заглавком краску стати
Ю. Грїла. Вон пише:

На мою думку наша будуч-
ност, найа красна доля лежи у
рукох младого поколєня, котре
уж краиню почало робити у обранї
национального претвєрєня и
родївиі култури. По той роботї
видно, же желєне Подкарпатя вже
жже, хоч би триста наших неспри-
ятелє, котрих едипицїл: моска-
лизовац насильно наш народ.
Але — не було а Турка Шааб,
па будзе а Русина — Москаль.
Нашка, кед тельо селянских
дзєнох идзе до Гимназийох, и
кед селяни шитко готови жерт-
вовац, да даю своім дзєлом
висшу освіту, кед Русини маю
свою красну институциі (Под-
карп. Банк, Просвїту, Народни
дом и др.) а шцїци институциі
у руках народних людзох Руси-
нох, теги москализациі у нас

нет места. И не одлуга мѣ твардо
покаже: „Нет и не будет!“ З
Русина нігда не будзе „общеросс“
Русян вше остале Русин, бо
така його вдача, животна и исто-
рична традиция, або кратко:
його затура. Но на жалєстї
идейни народолобци маю медек
„своїма“ вельких процивїтєкох
— общерусских, котри су за-
право мадаре, и котри нападаю
на нїх, сцу іх заглушати, же
ялди народолобци шму бешє-
досац о народним наирям, о
народкей свядомости. И кед ше
народ осаждомї, теги ніхто на
будзе хричати, же националим
биневокоти прапор, а „прово-
кация“, и кажди будзе мушиц
честновац народни руски язык,
о котрим яще 4. XII. 1919. р.
Ческа Академия Наукох у Прагу
привїзала, же Русини (на Под-
карпатю) бешєдуо малоруським
— украиньским явиком, то знача,

же су кокар 42 мільйонного малоруського — українського народу.

Подкарпаття вже препородило ще Вишадзи видно плода препородження. Заскладаю ще читальні, організую ще народні хорі, повстаю курси за неграмотних, даваю представлєня, аля на обидруськи, лєж на „алкоголом наречєнї“, т. є, на народней бєдєдї. Но права, то лєж початок. Лєж сдїяки су свїдомї, а галєлїмає народна чєка на добрих народолобцєх. Но не свїдомєси сєлєжнїкї мож оправдан, аля не забале мєлчанє и лєжкованє стєвлєкє до сирєк у нашої интєлїгенцї не мож оправдан. Вєдучи интєлїгенцї повїсти и

сно виявїлї шє хто они, та и другиє довєсї до того, препивєдчї тїх, котри не певнї сєбє, свого національного „Я“, бо лєж галєлїмає їсїє за нїмї народ.

Гєть в пєлєковим вєпрєсєм! Хїба Русїнї не мають свої лєжї? Там живонї гєворять нїмї! Чого фабрїковати дїлє 300.000 подкарпатцїков окремї лєжї?

З повїснєго видїмє, жє нашє брєдє на „Горїцї“ уж шє добрє препїдєлє, уж познєлє, уж су свїдомї, жє вонї кокар вєлєкого 40 мїлїонєго русько-українєского народу, до котрого и мї Русїнї у Югославїї снадємє, котрого шїрїнїм шє ном шє чувствємє. К.

Широм швета

Гранїца гу Булгарскей тїх днєх отворєна зос странї нашєй державї. Пре шїячки и крадежї булгарскїх комїтох завєрєла наша державєа гранїцу и забранєла прєходєнцє з єднєй на другу страну. Аж кєд тєраз булгарскєа владєа дала гаранцїю, жє повєкшєа контролу на своєй странї, отворєла шє гранїца.

Паломнїцтвєа до Рїму у тїм возїлєйнїм року прїявєлї шє зос шїячкїх державоєх Европї. Медєи першїма и зос Югославїї.

Готовєнє до вєйнї. Гоч шє нешкєа вєлєко бєшєдєб о мїру, так шє видїзи жє шїхто не дума о мїру. Повєдєнє державї найбарєжєй трєма на фабрїкацїю вєонєго оружїя и отрїмованє вєйскєа. Так видїмє, жє Зєвїчєнї державєа Амє-

рїкї трєма 9 мїлїардї франкї на вєонєску флоту, Англїя 7 мїлїардї, Япан 3, Францускєа 3, Італїя 2, Нємєцкєа 1. Жє бї амє рєзумєлї якї то вєлєкї сумї, спомнїмє лєм, жє цєлї бєджєт нашєй державї аплєшус 10 мїлїардї дїнарї.

Мац шпанєского краєля умарєла. Вєлєку лєбов гу своєй покойнєй мацєрї указєл шпанскї краєдь у тїм, жє не дал цєлє своєй покойнєй мацєрї а нї балзамовєц аїї жє бї ю други цахтє положєл до трунї лєм вон сам. Исто так вон и найблїжшєа рєднєнєа прєз цєлє час до хованїя булї при нєйї.

Вєйнєа медзї Русїю и Афганїстаном. Болшєвїцкєа владєа помагєла бєвїзєго Афганїстанєского краєля Амануєлєга а Англї-

лїєцї помагєлї побунєнїкєх. Тєраз кєд надвєладєлї побунєнїцї захтєвалє болшєвїцї, жє бї нїм афганїстєлїцї вїплєцєлї 3 мїлїонї фунтї штєрлїнґї, котри вонї вєжкїчєлї за оружє, бї кєд не врєцєа та бєдєзє вєйнєа.

Шалєнї штраїк. У Канадї єст медзї росїєскїма ємїгрантєма єднє сектєа (крївовїрїцї), котрє шє воєла „духоборцї“. Вонї пїтєлї од канадєскєй владї, да їм допунєцї бєдовєц якїш храмї, дає бї шє вонї сходєлї. Владєа їм то не допунєцєла а вонї вєц за протєстїрєлї на тот спосєб, жє шє шїячкї заблєклї до голєа и у тєй, жїмє так прєєа парош хєдзєлї. Рєзумнї людєє шє шмєялї а полїцїя їх оганєлєа.

Подєлєлє своєо добрє. Англїєскї мїлїонєр граф Енїєсмєр сїн лордєа Лїєстєвєнєа, єдєн од найбєгатїєнїх людєоєх Англїї пєдарєвал шїячкєо своєо добрє друцїтвєу „Лєбовї гу блїжнєлюму“, жє бї шє рєздєдєлєо медзї худєбнїх. Одрєк шє вон и своєй тїтулї а так повєлєл и другиє магнєтєх жє бї и вонї пошлї за нїм и послухєлї слєво Спасїтєлєа. Нєвїнї пїнїю, жє вєцєй одлїчнїх графєоєх наїсцє зрєбєлї по нєгоє приєкладу.

Рєдєлюбїє англїєского шєфєрєа. Кєд краєль Георгїєй бул хорї, єдєн пєн посєднєл аєтєо, жє бї гє одвєє до краєлєвєскєй пєлєтї да

прєчїтєа на вїсказу як стєої а хорєту краєлєа. Понєжє собралєо шє там вєлєко швєтєа и трєбалєо длєго док шє прєбїл прєз мнєштвєо народєа. Поврєцєл шє до аєтєомобїлєа и зачудєвал шє, кєд шєфєрє: нїч не сцєл вєжєкєа за то, жє чєкал. Кєд гє пєн зашїтєл, чєм гє так, гварєл шєфєрє. Краєль Георгїєй и мєої краєль так як и вєш, повєдєдє мї лєм як стєої а нєгоє хорєту.

Прєдїкцїя жєлєзєа у цєлєй Европї спєдєлєа за 50 процєнтї. Скорєй прєдїкцїя жєлєзєа у Европї бєдєла на першїм мєсцє на швєцє. Тєраз єї мєстєо завєжєлєа Амєрїкєа.

Як жїдєн бєдєую шкєолї. У Нїюїркєу збєдєованє вєлєкє-зданїє жїдєвєскєй шкєолї, котрє коштєлєо 2 1/2 мїлїонї долєрї. Полєвєку сумї набєрєлї медзї собєу а полєвєку їм прївєс єдєн полєдєєнєк. Вонї пополєлї на тот полєдєєнєк 1400 єсєбї, а кєждєа малєа плєцїц 1000 долєрї за шкєолєу. На тот спосєб дєрєз шє наскєлєдєлєа сумєа од 1,400.000 долєрї.

Грєфїнїя Штрафєрдєовєа прєшлєа на кєтолїцкєу вїру. Вонєа бєдєа од рєдєлєя протєстєнткїнїя, аля вшє чувствєовєлєа у шєрцєу склєноєсц гу кєтолїцкєй вєрї. Єднєго днєа прївїлєа гу своєоєму лутєрєу владїковї и вїпрїпєвєдєлєа му, на цєо шєрцєо цєгєа. Владїкєа Dela Mothe на гє єй так гварєл: „Кєтолїцї маєо Службєу

ФЕЛЬТОН

Шкєолєр Янї.

„Мамє, я уж научєл... поїдєм на драгу?“ — Англєа Ганєа бєш зєрїєнєкєлєа а полєдєєнєком. Янї, котрї положєл мацєрї тот вєпрєс, нєсцєрєпєлєлїво чєкал, цєо мац повє. Вонєа цїхє... На дражє шє чувє: „Янї, гїбєлї звєнка. Поїдємє шє санкєцї!“ По гласу прєпознєл Янї своєго пєйтєшєа „Іовгєнєа, котрї на нєго чєкал а санкєамї. — „Мамєчкєо, Іовгєнєа пушєлї, а пє мнє не сєдє... знєм шїячкєо за шкєолєу...“

„Ідє, алє да шє створїш скорєо; полєднєвєц бєдємє!“

Облєк шє швїдкєо, нацєгнєл на уха шєлєку, вїшєл з хїжї, вєжєл санкї (вїцєрєа му їх напєрєлєл єцєн) и пошєл.

„Слухєй и мєшїм скорєо назад, а тї бєдєєш длєгєо?“ Так почєл Янї, а вїдєлєо шє, жє му не по дєкї, цєо

мац так бєрєдєлєа. — „Мї уж сєдї, и я можєм оєтєц, док не почнє шкєолєа. Дєтлї шє наєанкєам; та тєраз аїї нєст полєднє.“

Ішлї швїдкєо. На брєгу бєдєо вєлєко дєєцєх. Сєпїцєа бєдєа краснєа; їдє лєм як полєдумєц можє. — Янї шє слєцєовєл... вїхєдєлєл и зашї слєцєовєл; а вєц шє сєтєл: трєбєа дємєу. Ішцє шє рєз спунїцї и поїдєє дємєу.

Кєпуркєа дуркєлєа, пєс збрєхнєл, а андєа Ганєа одхїлєлєа плєхтєу и вєкєлєа вєнкєа. „Янї прїшєл. Послухєл; нє оєтєл длєжєй, Голєм рєз бєлї точнї“. Врєцєлєа шє и прєдлєжєлєа полєдєєнєк. — „Оздєа бєдєє дацєо з нєго.“ прєгварєл єцєн прєз зубї, котрї глєбалї єднєу кєсцєу.

Янї одцєгнєл кєлїчкї под шєлу гу єсєвї (да їх нїхтєо не украдєнє). Прїшєл под тєрнєц отрєпєл шє од шїху, котрї нєпрєстєанєо пєдал, заплєпнєл а цєлєлєамї до мєрєа

(так рєбєлєа єцєн) и вєсєлї вєшєл до хїжї.

„Слєвєа Ієсєсу Хрїєстєу“ и нє чєкаєцї на одвїт прєдлєжї — „Крєшнє бєдєо, нє жїмєно мї... поїдєм янї, кєд сєм так жєрїєнєо прїшєл?“

„Гєо увїдїмє, кєд бєдєєш добрї, и кєд шє не бєдєє на цє поносєвєц учїтєлє.“ Нє знєлєо нєкє як єцєн гєо дума: чї спрєвдї, чї франтєує. Вїдєлєо шє, жє є не задовєлєнї з своєм сїном. — Янї шєднєл за стєл и єдєл. „Кєд бї сєм мог так вєцєйрєз. Як добрє другїм. Та вшє су там. А я вшє занї над тоту кнїжкєу. Пє чї и можєм учїц, кєд думєм як вонї там... Гєо мї оздєа кєрєа, жє не шмєм єсц на санкєанє. Єцєн мї шївє прєдрєцєс, жє сєм слєбєо прєшєл. Ох! чї мє пунїцї тотєа мєя мац поплєднєю: знєм, жє нє. Повє мї чїєснїц крємплї, аєбє: лєпєц кукурїєцї!“ Тєу попатрїя на своєо од кукурїєцї поцєрєпанїєа длєнї.

Єцєн и мац нєшкєа — Янїковї за чудєо — нїч не бєшєдєовєлї. Од чєсу на чєс поєпатрєовєлї на своєго сїнєа, своєо рєлєу, своєо пєдїєу. Янї чувєствєовєл їх поєпатрєуєкї и нє дєзвїгєл глєвєу а тєнєрєу.

„Алє як бї сєм шє нєпєк санкєл? гєч жє нє пунїцї?“ Здїхнєл и нєвєа му думкєа зашїтєлєа: „Поїдєм гу Іовгєнєовї, нагварїм гєо, да на „вївєлєанкї“ повє за мнє „тєу сам“, а я вєжнєм нєгоє санкї и поїдєм... на аж до штїрєох.“

Єцєн и мац аїї не поєдумєлї, цєо їх сїн дума и пошлї за рєботєу: єцєн до дїдєа (отрєвєлєлї хлївєк), а мац а кудєлєлєо до сушєдї. Мац накєжє Янїковї: жє бї нє забєл замкнєц — „А дєє їдєєцє?“ — „До сушєдї“ — и пошлєа.

Бєдєє крєшнє, лєм кєд шє так стєанє.“ — За полгєдєнїя бєл прї Іовгєнєовї и шїячкєо му вїстєвєл. А Іовгєн (вїрнї пєйтєш) прїєстєл.

Божю и веря у митарство и прето воли на злей драги, вони кривоварца".

Графиню не надоводел таки одвит и вона пошла гу католицкому владикови у Лондону и йому погугорела, цо ей гугорел ей протестантски владика. — На то католицки владика лем тельо отповед:

"Иде ви ище раз гу своему владикови и так му поведде: католицки владика так вам поручуе: „кед ви мне докажете, же св. Августин не служел Службу Божу; кед ви мне докажете, же шо св. Августин не моддел за свою мацер Мониху по ей шмерци, и теде гу вам преходзим на зашу протестантску виру".

Графиня исе врацела гу своему владикови и шицко му поведла, цо поручуе католицки владика.

Протестантски владика не могел дац на тоти слова жадного одвиту и то уверело Графиню; же вон не зна и не може порекнуц, цо жада католицки владика.

Графиня Штрафордова далее читала католицки кнѣ-

шки и прешла на католицку виру.

Учме ше од других
Недавно заложели шестри св. Франциска зос Ческей свой манастир у Риму. У тим манастире можу бивац и там достаю кост дзначата зос Ческей, котри пребиваю у Риму на наукох, або котри приходза до Риму, да напичивя Рим. И так Чески дзначата и у цудзили найду свой дом и полехчене и не ватраца свойо обичаѣ и свой язык.

Так маю и други народи у Риму свойо манастир и свойо семинари. Прето други народи маю и вещей добре вихованей интеллигенциѣ, котра провадзи народ. Народ без интеллигенциѣ народней муши скоро загинуц.

Безработносц у Америци. У Сосдиненних державох находзи ше нешка вещей як 4 милиони людзох без роботи. Там богатство збераю поедини особи, а на другой страни живо превелѣ фамилиѣ у найвекшим убожеству. Го неадрави одвошеия.

парохий побожни братства живого рожаньцу, Апостолата Кирила и Методия и благей шмерци Як добра корениста Руския старала ше вше о добри стари руски обичаѣ та у тих стварох були каждому у помощи зос добру и розумну пораду; блага гу другому а строга сама гу себе. Свою Чешку хороту подношвала правим

християнским духом цалком придана на волю Божу не страхуюци од блѣской шмерци, хтора сѣ була блага як цо ей и живот бул благя. Покойница одховала свойому народу сына *Емила* авершеного правника. Похована 10. т. м. зос вельку учасцу вачала. Милосердни Бог пай ей даруе царство небесне:

Вшелѣячина.

Нова мода. Английска жени почали поинц казати и галера зос спори своѣх лѣох.

Край, две наймней жених ест Патагония. Жемльописатель Отон Шрайбер описуе, же у Патагонии на 100 хлопох припадо лем една жена и прето ше богач лем може ожениц. Жени там ни не робѣ лем една баранину од котрей тѣло, и потим ше рахуе їх краса, кельо цавда на тѣлѣ и кельо жедла баранити. У тим краю паузоу вельки жини и штри, та жени там не любѣя буе.

Под воду витримат кормални здрави человек може 1 минут. Ридки су тоти, цо витримаю 1½ минута а ище ридки 3—4. Рекорд над шиксима лосягнул еден Австралиец, котри витримал 5 минута 17 секунци.

Лампи на елѣантох. У Инци часто ше трафляю пешеца автомобилох зос елѣантаци, котри ше чежко рушаю у уклацѣю на дражке. Прето власни одредзели, же кажди елѣант ма поинц два лампи: одну белаву с предку а одну черевну на задку.

Нова вира „Ангел Гови". У Вироу (Бейн) зиледи ше одна нова вира на жени; „Ангел Гови". На чолу тей вири стоѣ Герман Милл. Члени вири можу вси лем свеченици и сира. И во-

ни вери, же кед лем то буду ест буду здравн. Така вира основа: на и у Маджарскей ей на чолу стоѣ живих Бичерди.

Кельо Английска жедка меса. Познато, же Английска бара вельо едза меса. Сама Австралия послала до Англиѣ прешлого року 1½ милиони баранох и 441 тисяч волох, Нова Зеландия 2 милиони баранох и 200.000 волох, Аргентина 633 тысяци тони меса. Кед гу тому додаме 891.000 тонн говедзини и 363.000 тонн баранити, котри Англия сама продуцара, теде можеме лѣтко порохуми, кельо лояк потроши меса.

40.000 Американских милионерох. Повини приношуе статистику, у хторей гваря же 1914. року було у Америки 7000 миллионерох а 1929. их ест 40.000.

Святого Франциска Салеского питала ше раз една панѣ ише себе фарбиц лѣца, так як и други жени робѣ. Святы дал ей таки отвит: Дзекотри то поволлюю, а други ани ваклазую, и вѣсем буц ани престрогам, ани бара попустѣлиам, и прето сдем остац у штрѣдку, на вам дрэволлоам, да себе нафарбише едно лѣцо.

Панѣ спужела очи, розумела, цо ей Святы одповед, врацела ше дому и лѣца вещей свойо лѣца не фарбела.

Зос наших валалох

Дюрдьов.

† Ана Колесар рода Буши.

Дня 8. т. м. умарла у нашим валале ч. глава Ана Колесар у 63. р. живота. Покойница одликовала ше у своѣм живонѣ особено Чесним христианским добрим

примљом у цалим валале. У добрих цѣлох милосердия як духовного так и тѣлесного була вше предяком и силовала ше цо вещей добра зробиц на славу Божу и хасноване ближньому. Зос ей трудом укоренѣли ше у

Крика преставѣ. Учитель вошол до школы. Шеднул за стол, прелѣсел з очми цалу класу и перозположено писал по книжки. Кед звершел почал презивац: А. Б. Н. Ц., и т. д. П. Йовген... „ту сам" оглаши ше пискутливим гласом презивани... Р. Яни... „ту сам"... исти глас... „Нетго" почлю пайташе... „Одкуда сом ше не догварел з пѣма!" Так превадло шицко... добием я... а и вон..." думал Йовген.

„Хто то гварел, же П. Яни ту, Йовген стане оклеваюци. „Гибай ту! Так ше сче спреведац!" За кратки час було: обраде ше! (да не видза як добива) и вец... Йовген хлѣпал (знал, же за Яника прихл и за нього жертвовал на буѣ шицки и не сцел плакац). Любѣв гу Яникови звездла го и вон го не мог одбиц. Гевтот час кед го. Яни моддел не мог повесц: То не може буц! Учитель може и инак обачиц, же

тебе нет! Теде думал лем да ше Яни санка.

Яни маранул аж до штирох. Обачел, же иду зос школы (Його парничѣ). Цошка живо роскладали и проци обичаю ше не оруцовали з штигом. Ту бул и Йовген. Яни придзе гу пѣому и запита ше го як було. (Боже чи му ше поведло?). Йовген смутно замаха з главу: не. — Йовгена набыл, а тебе записал" умнша ше еден од школярох. „Ише будземе глобу владци" — подума Яни Р. Пайташе ишли смутно (як и Яни). Санки ше за пѣм цагали. Пришли гу Йовгеновей хижки. Йовген уцагне клѣчки пука, а вилѣше Яниково кнѣшко.

Дома не було никого. Яни шеднул за стол и сцел читац. Не мог (бул забавени з другим думами). Бал ше оца, бал ше учителя.

Неодлуга пришла мац. Намиряла. Вец шедла и наставела (бизовно и ей до-

садзѣну роботу. — „Цо будзем сци" — запита ше шиваюцим гласом: „Ест там у прикласе". Пошол, принесе и едѣл.

Оцец припол дому. Ище ани не вошол уж почал: „Цо сче вѣшка робѣли у школы?" — Запитани циганѣл и на концу признал свою винну. Оцец бизовно ницко чул и то го мало рушни... „Будзеш ище?" — „Не", була цала хижка з тѣм випольцѣта. Исци вопрос и одвит роловийовал ше не раз. Мац стала и чудовала ше. На концу ше сетела, же го треба бранѣц. Яни ше зобул и шеднул на падку.

Шицко ше змирело. Ноц ше злѣпела. По вечерѣ (вечерала лем мац) ше розишли. Оцец до дѣда, а мац на пратки. Яни шедзел ври ицу. Шпорет, котри цали дзень почивал, бул потпалени. Огень ше бавел и руцал снопи шветла. Яни вшцарял очи и патрел през облак: цемнота, котру змен-

ише билѣдно штигу. Ише една боязи мучела Яника: цо будзе учитель. Не мог на то отповесц и сцел ше з другим забавиц. Волал себе до розуму: слику недавней забивачки у дѣда. И теде бул бити! А чом?!

Було то так Сцел вон исе дому (намиряц). Мац го одбивала, же ест час (питал ше коло трох годзин). Але вон нагнул на не попуцдуе. Кед шицким досадзел, пове оцец: „Чи вон дацо не ма?" Сцели го вец препатриц. Швидко сцекнул, накеди то повед оцец, прев двор на гумно и станови ше при студнѣ. Мац вибегла за ним и влѣпела го при студнѣ. Тот час руци цошка Яни пука! „Цо шируцел?" — „Волну" — „Яку волну?" — „Та гей волну" — лѣтко вилове. Шицок ше тресол. Мац го догтлѣ препатровала. У рекли нашла: бичак, волна. У панталонох: мехир, дас пейц шейсц ширки. „Нацо цѣ ширки? Гугориш, цо шн

Зос школи. Пані учителька працювала своїх учеників, ні ще маю справовац дома жед чуку, же дахто хорн. Тоди кажда ученик и кажда ученица ма так зовесц: „Дий Бог да да хорн чим скорей мадраше“. Нице раз повитовала своїх учеников и вона ше розмшля до своїх домож. — Кед ше други дзень вращели до школи пані учителька випитовала своїх дзети, да видзи, чи окончили то то шницко, цо їм остатнїраж толковала, да так прегвареда: Тераз пай постгваю дзвнчата, котри маю у дому, або у роду дзак-

го хорого и котри панцисели то го хорого. Стануло их шеяц. Пані учителька ше випитовала каждей, як вона гуторела, кед була при хорим. Параз ше змела и герма по мену Марта М. и вона так гварела: Я пришеведата, як нас пані учителька научовала у школи, як треба гуторид при хорим. Аля кел мой брат школяр то чул, кон ми так одповед: Так мож гуторид, кед дахто дома хорн. Аля кед пані учителька хорн, тоди не може так гуторид, бо нам ленице, кед не маме дзужсей врежети школи.

Шветочни Отпочивок

Надзеля
Митаря и Фарисея.

ЕВАНГ. ОД ЛУКИ ГЛ. XVIII,
ЗАЧ. 89.

„Боже милостив буди
ми мнї грешному.“

У своей найпекшїй нужди, патраци найме страшну мерзосц запущеня и розваленя своей духовней хижки — души своей у полней смиреносци и жалосци обраца ше бидни Митар — явни грешник — на Створителя свойого, да му пребачи, и да му будзе милостиви. Цалому швету предавни приклад дава Исус у притги о Митарю и Фарисею, да и у найсмутнїшим состоянню своим не забудеме и не страциме упованис на Бога, хтори едни може нам помощи у шницких наших бидох.

Упованис на Бога — як нам шведочї Слово боже — ест найкрагша драга до

спасения и совершенства. Упованис спеднїкоє нашу волю зос божїю волю, и так нас водзи до совершенства. Святи учителї рахую три степени совершенства, котри муши человек преїсц прежни. Док посигтєе свийо блаженство. Перши степен с *очищенє нашей души од вельких грехох*; други степен с *прошвищенє волї розума, ширца так, же человек у шветлу божїей правди препровадзує свой живот*; треци степен напоком ест *приданє нашего цалого ества божїей волї*, так же ше у шницких собитїях нашего живота *знаме и сцеме лозисцу зос божїю волю*. Тото приданє волї божїей вола св. Бернардо, *випчанє души з Богом*, бо є у тим подобна свойому Богу: *лем по натуре своей, але и по власней волї своей*, а то ше вола *совершенство: любїцу и буц люблени од Бога*.

Од того духовного винчаня з Богом походза шницїи други *добровїтелї (чесноти)* па тим швецє у своей славо их человек може творити бсїй человеческой натуре. Претото придавалє волї божїей силє Господь на нашу души *шницїи други благодати*. Вон видзи, же ми не маме крем нїго другого, па котрого би ше волали, па му и *тата наша надежда мила*, як цо є и оцу мила притуленосц: *своїх дзецох — широткох*.

Паметаїме даклем вше, же план нашего живота положени є и уредзени од Бога. Знаїме добре, же не будземе анї за власку лелни,

або горши, анї богатши, анї худобнїши, анї векши, анї меньши, анї бидвїши, анї шеслївїши — *лем такї як Бог установел, одредзел и допущел*. Наша є єдина мудросц и дзужносц, да ше *тому вичному плану божїю му приклонїме зос цалим ширцом и душою своєю*, па путуєме по драги нашого живота мирно, и упованюци на Бога знаючи, же ше по *звершетку нашего земного живота шницок план провидїния божяго*, по котрих нас водзел през стели того живота *укажеє у правей шветлосци и правди*.

М. Мудри.

Нашо претплатнїци

Обновели предплату слїдуюци п. л.:

Имя	адрес	на 1928 г.	на 1927/28	на 1928/29	на 1928/29	на 1929
Петар Фирис, учитель, Петроши		100				
Ирина Крайвар, правник, Шид		100				
Дюра Павлович, Р. К. 509		100				
Михайло Желец, Ср. Митровица		100				
Нико Рамач, Дюрдьов		100				
Владо Вишнєвич, учитель, Кокур		100				
Шандор Коласар, Нови Сад		100				
Габор Тот, дзвншар, Пшчуретин		100				
Микола Цап, Кокур 175		200				
Дюра Соња, Р. К. 978		110				
Нико Гербут, Р. К. 506		150				
Ирена Павлович, Темерин		100				
Душан Чвнмар, торговец, Р. К.		100				
Франя Шанта, Кокур, 194		100				
Иосеп Дудан, Косанчич		50				
Нико Дудан, Р. К. 769		50				
Дзвнля Будиски, Р. К. 1024		100				
Микола Рач, калмар, Р. К. 925		100				
Дюра Гербут, Р. К. 386		100				
Дюра Макаї, Р. К. 515		100				
Шестри Васкїлани, Прешов, ЧСР		150				
Никола Гурнїк, Кокур 109		100				
Никола Дороггази, Дюрдьов		50				
Ивнїк Михайло Макаї, Дарувар		100				
Михайло Паллацко, ст. Р. К. 365		100				
Михайло Горнїк, Барбертон, Ажерика		200				
Михайло Парошакї, Нови Сад		50				
Михайло Чвнмар, Р. К. 1054	на р. 1926/27. и 1928/29.	310				

По найтуньшей цени!

Хлопски и жєвїьски еснап, пїши, гатлази зос пїшнїовнїма кветами, хусточки краснї нос пїшнїовнїма кветами, батїсти, зефирї, канафасї, за жїму пархети, и за тераз червеней и белавей памути, и швелїякого памуку за ткапє и швелїякєй сорти барна челїчнї и т. д.

ЛЕМ У

Штефана Нярадия

У РУСКИМ КЕРЕСТУРЕ (при валалскей хижї).

МОЖ ДОСТАЦ.

Исто за хлопски шматї ма краснї штофи за жїму и за лето у швелїякєй цени. Мож у нїго наручїц за жєнц якнї и хлопски шматї, а ма и готовї у богатїм вибору хлопскн и легївїьскн кадалї.

Кому цо треба у нїго мож достац по **НАЙТУНЬШЕЙ ЦЕНИ**.

Свой гу свойому!

ТАРГОВИНА

Жїто	Дн.	245—248—	Овес	Дн.	240—245—
Кукурица	„	260—265—	Мука 0	Дн.	340—345—
Раж	„	230—235—	Мука 2	„	320—330—
Ярец	„	252—255—	Мука 5	„	300—310—

С. С.

руцел нука.“ Яни припознал руцел цїгари до студнї. Сцел куриц па ше пре то питал дому. Коло Яника ше нзберали: бачиковє, андї и други. Одец откапчал ремєнь, владел Янка за руку па з нїм тлачел. „Досц... Однїла го його нїва и одведла до хижї. Легнул. Слухал у гєвтих больох, цо о нїм бєнедокали. „Я себе думал, же би таке дацо могло буц.“ — „Як да ши одурел, не знанї же то болї,“ жалела ше баба. Яни ше радовал, же го голєм єдна душа любї. „Сцєш куриц Яни? ... Легнї.“ — „прекосцєла“ ше нїва. Вон ше па лїо гнївал, цо вєдєй, кед ше му прибрїжєла, дрїлєл ю. Вєчєрац спочатку не сцєл, но буц примушєни.

Нєскоро в ноци зажадал себе Яно цо да шнїє, а вєчє заспал. Мац пришла. На-

шла го, же шнї. Закрида го з перину.

„Аїде гвздо, уж досц спаня“ будзєла го мац. Послухал. Станул з вєгу думку як и легнул: цо учитель пове? Нєшка ше санкал вельо. Мац була добра. Но япак мупєд дупац кукурицу.

Буд у школи. Учителю го сцєл карац. Модлєл го, плакал, але не помогло. Не умїлїо повєд: обрацє ше! Затїм вошол Яни на место. Учителю не гуторєл нїч Яниковому оцови.

Може ше дахто питац: па тот Яни буц вєдєй бїти як снїти? Правда, же буц вельо раз недобрї и зато прилїл кару, але вон познєїше не жаловал за то. Буц оцови благодарнї. Вздєл, же ше з нїм не могло нїшак робїц, як ше робєло.